

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România şi streindtate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15. Inscrerile se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoială Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

+ Regina văd. Elisabeta a României.

Neamul românesc de pretutindeni îmbracă din nou haină de doliu. La București a încetat din viață eri dimineața Regina văduvă Elisaveta a României...

Implinind 72 ani ai unei vieți binecuvântate, închinată țării și poporului românesc, pe care atât de mult l-a iubit și preamărit, Regina legendară părăsește acest pământ udat de-atâta sânge și lacrimi pentru a urma pe Soțul ei, marele Rege Carol, în împărăția Cerurilor.

Poporul românesc din Regatul liber, frământat atât de cumplit de grija zilei de mâine, stă astăzi adânc cernit în fața siciului acelei nobile Ființe, care călcând înainte cu 47 ani pentru prima oară pământul Țărilor românești ca tânără soție a Principelui Carol, a căutat să se apropie în cursul acestor lungi ani prin faptele și scrierile ei, tot mai mult de inima acestui popor, întotdeauna recunoscător celor ce bine i-au făcut și voit în mintea acestui popor să vor perpetua astăzi mai mult ca oricând cuvintele din istoricul testament al marelui rege Carol: »*Recomand pe Regina Elisabeta poporului meu, sigur fiind, că toți Românii vor încununura cu dragoste și credință pe cea iubită de noi soție*... cuvinte, cari n-au răsunat în pustiu căci fericita Regina s'a și bucurat cu adevărat de dragostea și credința acestui popor.

Și poate Regina Elisabeta, această femeie înzestrată cu o inteligență atât de rară, cu multe cunoștințe de limbi și țări, și cu și mai numeroase talente bogate, n-ar fi ajuns până la mila binefăcătoare a celor săraci și nenorociți, a celor lipsiți de lumina zilei, n-ar fi ajuns »*Mama răniților*« și »*Regina legendară*«, dacă soarta n-ar fi pus-o la o grea încercare chiar în cei dintâi ani ai vieții Sale, petrecută pe pământul Țării românești.

Martea unicului ei copilăș, principesa Maria, la anul 1874 a fost o cumplită lovitură pentru sufletul mamei tinere, iar presimțirea că nu-i va mai fi dat să strângă în brațele ei de Mamă iubitoare un alt copilăș, ia aruncat sufletul pradă celei mai negre dureri și desperări...

Din sbuciumul acelor ceasuri cumplite, s-a născut atunci o hotărâre puternică, care a chemat din nou la viață pe mama nenorocită ajunsă la marginea desperării — hotărârea eroică de a deveni de aci înainte mama Țării, mama celor mulți săraci și nenorociți. Și din clipa acestei hotărâri începe seria nesfârșită de acte și fapte, cari au adus-o pe Regina Țării românești atât de aproape de sufletul poporului ei. Cu un zor aproape nervos vedem pe Doamna României și mai târziu pe Regina Țării consacrandu-și fiecare clipă a vieții Sale organizării sociale, operelor de binefacere și indeletuiriilor artistice. Rând pe rând se înfiripăză instituțiuni de caritate publică: asilul de orfane »Elena Doamna«, societatea de binefacere »Elisaveta«, societatea »Munca« menită să dea femeilor sărace din București prilej să-și câștige prin lucrul de mână existența, societatea »Furnica« având ca scop promovarea industriei de casă a țărancilor noastre, iar n'ai târziu »Vatra luminoasă« asilul celor lipsiți de lumina zilei.

În anul 1877 o vedem în mijlocul celor răniți de gloanțele

Cu o stăruință de fier și o abnegațiune demnă de admirat, în același timp însă cu duioșia inimii unei mame adevărate, îngrijește de răniți prin lazarete și spitale improvizate de ea însăși, obligând damele din societatea înaltă să-i urmeze exemplul. Iar ca o urmare a acestei pildă strălucite de jefire de sine creiază în permanență institutul »Surorilor de caritate«. Cei răniți și îngrijiți de mâinile ei și sub ochii ei i-au dat drept recunoștință numele de »Mama răniților«.

Trecând anii de vijelie și consolidându-se tot mai mult statul român, vedem pe Regina în plină muncă pe terenul operelor de binefacere și caritate în toate părțile țării. Patronează festivități de binefacere, pleacă dintr-un colț până în celălalt al țării pentru ca să îndume prin prezența și sfaturile Sale la fapte de caritate publică.

În orele libere o vedem pe Regina Elisabeta în toial lucrului de mână, la masa de scris, la pian, la orgă, cu penelul în mână și

intrunind în jurul ei pe artiștii Țării și străinătății, dintre cari mulți primesc din partea Reginei-artiste pe lângă indemnuri, cuvinte de încurajare și ajutoare, ca să-și continue studiile. Numeroase locașuri sfinte sunt împodobite de lucrul mânilor Suveranei României, Evanghelia scrisă și ilustrată cu picturi de mâna Ei, dăruită bisericii episcopale din Curtea de Argeș, va rămânea vecinic unul din cele mai scumpe odoare ale bisericilor românești.

Sufletul și ochiul artistic al Reginei nu pierde nici un moment din vedere nici comoara neprețuită a muncii casnice a țărăncii române. Frumoasele țesături românești și portul țărănilor și țărăncii române sunt un indemn puternic pentru Regina țării, ca să introducă la curte și printre damele societății înalte bucureștene costumul nostru național spre a da un nou avânt industriei casnice românești. Același suflet artistic pătrunde în comoara bogată a trecutului, a tradițiilor și a legendelor poporului românesc și la șoptele tainice ale Peleşului se infiripăză pagini frumoase din sbuciumul sufletului țărănilor român și din trecutul vijelios al țării. Scrierile literare ale Reginei, de o valoare incontestabilă, duc faima poporului și Țării românești departe peste granițele României.

Așa a muncit Regina Elisabeta până în clipile din urmă ale vieții Sale. Și poate nu s'a frământat nimeni mai mult și n'a avut pe ate nimeni atâtea nopți nedormite de luni de zile, de când la granițele țării românești buibuie tunurile înfricșate, ca tocmai Re. ina-văduvă, mama răniților și a celor nenorociți, tovarășa credincioasă a marelui rege, care în clipile cele mai critice pentru țară și-a dat obștescul sfârșit...

Poporul românesc de dincoace de Carpați se asociază astăzi la durerea și jalea mare a fraților din Regat, căci fericita Regină, cu toate că împodobește tronul unei alte țări, a devenit cunoscută și iubită și în păturile cele mai largi ale poporului românesc din Ardeal și Ungaria. Miile de Români de aici, cari au fost primiți la întoarcerea lor dela expoziția națională din București la Castelul Peleş, au adus cu ei despre fericita Regină Elisabeta

și în genere despre Familia regală a României amintiri neuitate.

Îndeosebi, noi Brașovenii avem motive și mai multe să ne asociem la acest doliu mare.

Până la izbucnirea războiului an de an aveam fericirea să vedem pe fericita Regină Elisabeta vizitându-ne orașul, iar Reuniunea noastră de cântări a avut deosebita onoare să concerteze în anul 1904 în fața Reginei și curții regale și princiare române, iar membrii reuniunii să fie ospătați cu o rară dragoste în castelul Peleş de membrii dinastiei române.

Rămânând pururea recunoscători pentru aceste raze de dragoste revărsate și asupra noastră, deplângem adânc îndurerați moartea Reginei-văduve Elisaveta.

Odihnească în pace și în vece amintirea ei!

O aniversare rară.

— Acum trei ani. —

Luni în 16 Dec. v. a anului 1913 Regina Elisaveta împlinise 70 ani ai vieții sale binecuvântate. România întreagă era îmbrăcată în haine de sărbătoare, ca să aducă bunei Suveranei omagiile de iubire și alipire. A fost o manifestație grandioasă cum mai rar s'a pomenit, careia se alăturaseră și străinătățile.

Din șirul acelor manifestații însuflețite reținem cuvântările rostite în fața Reginei Elisaveta de reprezentanții consiliului de miniștri, ai Academiei și ai Sindicatului ziarștilor, din care se reoglindează mai bine dragostea unui popor recunoscător.

Omagiile miniștrilor.

D-l Titu Maiorescu pe-atunci prim-ministru a rostit următoarea cuvântare:

Majestate.

Prea înălțată Doamnă.

Vă rugăm dați voie Consiliului de miniștri să Vă aducă respectuoasele sale omagii și felicitări, împreună cu semnul lor extern, Marea Cruce a Ordinului Carol I, pe care Majestatea Sa Regele a încuviințat să V'o ofere.

Șeptezeci de ani petrecuți în cele mai furtive împrejurări, la început în multe țări ale Europei, dela 1869 încocoace cu viața statornică în țara noastră,

dar din mijlocul ei, prin o înălțare treptată trimițând raze de lumină peste toate hotarele, aceasta este scarta, u-nică în felul ei, pe care Providența a hărăzit o Reginei Elisabeta a României.

Cu înaintarea vârstei, cu sporirea anilor, a crescut și priceperea lumii, a crescut desăvârșirea în ale artelor, a crescut răspândirea binefacerilor, a crescut și durerea, până în ultimele zile înaintea serbării de astăzi.

D-r Majestatea Ta ai știut încă din copilărie să fi plictină cu durerea și ai căutat totdeauna, cu o neobosită stăruință, să o îmblânzești prin mângăierea celor îndurerați.

Dele Dumnezeu ca mângăierea altora să aibă puterea de a se resfrânge și asupra Majestății Tale și, păstrându-i seniozitatea minții, să-i adoaog cea din urmă binefacere, la care se poate accepta o vârsă înaintată: *liniștirea inimii*.

Să trăiești Majestate, să trăiești pentru Majestatea Sa Regele și pentru Augusta Familie, să trăiești pentru însuflețirea celor ce lucrează și pentru ușurarea celor ce sufer, să trăiești pentru noi toți, înaltă Doamnă!

Omagiile Academiei.

Di Dr. C. Istrati a rostit următoarea cuvântare:

Academia Română, care are marea cinste de a avea pe Majestatea Voastră ca membru de onoare, este fericită de ocaziunea ce-i se prezintă, prin ajungerea Majestății Voastre la vârsta de 70 ani, pentru a Vă aduce din nou asigurarea adâncii iubiri respectuoase, admirației desăvârșite și a recunoștinței sale fără margini.

Rar a fost dat ca o femeie și mai ales o Regină să fie binecuvântată de Dumnezeu cu mai multe haruri și pe care să le fi întrebunțat mai bine pentru fericirea semenilor.

În epoca mare în care am trăit și în care s'a desăvârșit redeșteptarea și întărirea unui neam, consolidându-se Regatul României de curând înfiinat, soarta, binevoitoare, nouă și de nedată, ne-a hărăzit pe Majestatea Voastră, întruparea cea mai desăvârșită a superiorității cugetării, a muncii neobosite și a celor mai aies: porniri însuflețite.

A-ți avut încredere în un viitor mare și astăzi trăiești Majestate în realitatea faptelor îndeplinite.

Un popor Vi se închină cu recunoștință, și Academia, expresiunea cea mai înaltă a unității neamului, face cele mai mari urări de fericire și viață sănătoasă și plină de muncă încă, Majestății Voastre, scumpă, aleasă și du-

Carmen Sylva.

Steagurile.

Bătrânele steaguri sfinte și eu
Ce singure stăm noi pe pace —
Legende, în cinsie, solemne mereu,
Cu noi lumea n'are ce face.

Din lupte purtate de mult, am
[rămas
Fășii sfășiate — atârând, —
Acum ne uităm, și stăm fără glas,
Eroi vor fi alții la rând.

Bătrânele steaguri sfinte și eu
La praznice suntem purtate,
Solemne stăm altfel, acasă mereu,
În rugă și'n singurătate.

Carmen Sylva.

Peleşul.*)

Din Bucogiul, care, vechi de bătrân ce este, a văzut așa de multe, încât nici nu-i mai vine să se mire de nimic, se avântă clocotind un păruș de munte atât de sălbatic și de năvalnic, încât par'că'n răsfățarea lui ar voi să outhreie lumea toată.

E un volnic minunat Peleş, cu părul creț și cu adânci ochi a'bașiri, și e atât de volos și de tare, fiind-că s'a născut în adâncimile unui munte uriaș. Se zice că vine dintr-un lac năpraznic, care-l ascuns în fundul pământului și-n care sed zănele apelor. Și dacă stai mult lângă Peleş, așa de mult, ca de stătut ce stai să uți lumea, auzi cu totul deslușit cântările zănelor.

Chiar se ivește, din când în când, câte o zână, care, plutind pe o frunză mare și lată de-a lungul Peleşului la vale, alunecă din treaptă-n treaptă peste cascadele apoi și privește cu ochi voioși la lume. Dar' nu poate să e vază decât acela, care s'a născut pe la toacă și n'a avut nici odată vr-un cuget rău în sufletul lui.

* Din volumul »Poveștile Peleşului«

Ele netezesc cu degetele lor gingașe pletele crețe ale lui Peleş și vorbesc pe șoptite cu dânsul despre leagănul lor cel ascuns în taințele muntelui, apoi el le pune în față oglinzi miștite, ca să-și vază chipurile trandafirii. Iar șoptele lor sunt tainice, ca și când s-ar furișa prin frunziș adierea unui vânt domol.

Apoi — Peleş nici odată nu obosește, atât de mare li este puterea și de grăbită călătoria Darnic din fire, și rețocește mereu valurile spumegate și nu se întreață cât a dat și cât li mai rămăna. Știe prea bine, că jos, în adâncime, e lacul mare, care nu seacă nici odată, câtă vreme Buceciul nu se va fi prăbușit și marea nu va fi acoperit Carpații. Ei, Peleş, nu știe de loc a soseți și nu zice nici odată: »Nu vreau să mă istoveșc, ca nu cumva să rămân strâcl! O! nu, harnic și darnic își aruncă valurile pria lume la vale, ca oameni și vietăți și erburi să se răcorescă din ele.

Să nășjește cu toate aceste și el câte-odată, când primăvara nu vrea să sosească, ori toamna pleacă prea în pripă: atunci se face de tot galben și se umflă în mânia lui așa de tare, în cât rumpe și sfășie tot ce-lcade la îndemână. Iar orivătul rade de dânsul, ori drept pedespsă, li blătutește și-i a-

runcă'n drum copaci mari, ca să-l obosească cu ei pe nărbătorul copil cu pletele crețe și cu inima îndărjită.

Dar' nici nu e cu putință să nu-l apuce năcazu!, când iarna vine așa de 'ngrăbi. Li este un lucru nesuferit, când copacii și aruncă frunzele în ei și trebuie să le poarte, acum nelusuflețite, pe acelea, cu care giunțse toată vara; apoi li supără și ghița, care li strămtorează și vrea să-l sălășească a tăcea. Căci un păcat mare are Peleş: voiește să stea, mereu să stea de vorbă, cu florile, cu copacii, cu pasărele, cu vânturile, chiar și cu mușchii de pe petrele din albia lui, ba, în cele din urmă, și cu sine însuși, când nu mai e cine să-l asculte. Și care e omul ce ar voi să stea mereu cu sine însuși de vorbă? Fie cel mai cu minte, tot i s'ar ură în curând, cum i se urăște de multe ori și ceui mai bun al său prieten, care s'a putut deprinde la răbdare față cu dânsul.

Iară lui Peleş li place prea mult, ca alții să se minuneze de poveștile lui, și nu ține de loc să păstreze tainele ce i s'au încredințat, deși munții l'au muștrat adese-ori pentru limbușia lui, zicându-i »Babă bătrână«. Dar ei și-a scutarat părul creț și a aruncat o privire ștregărească la codru, ca și

când ar voi să-l zică: Așa-i, că ție-ți place să mă ascuți!»

Am stat ceasuri multe și îndelungate lângă el și am ascultat spusăle lui, și câte odată par'că vedeam vârful degetului vre unei zâne, ori piciorul trandafiriu, ori o pletă din părul ei; și am auzit adese-ori cântări minunate: acum am să vi le povestesc toate.

Căci nu e taină ceea ce Peleş a spus: o știe o mulțime de lume, o știu ferega și mușchii și floarea. Nu-mă uita și fagii și brazil, iar aceora, care n'o știu, li-o spune vântul, ce scutară mereu frunzele până ce nu le spun toate, ca pasărele să ducă vorba mai departe peșe nouă mări și nouă țări, până acolo unde nu mai sunt furtune, fiind-că nu mai este nici aer. Fîind însă, că eu nu am aripi, nu pot purta poveștile departe'n lume, ci trebuie să le spun, pentru-ca să mergăți și voi să vedeți pe Peleş.

Poate că el are să vă povestescă mult mai multe ca mine, iar acelor, cari n'au avut încă nici un cuget rău în sufletul lor, li-se vor arăta și zănele.

Acum — ascultați ce-a fost, cum a fost odată și dacă n'ar fi fost, nici n'ar povesti-o Peleş.

oasă Regină; Majestății Sale Regelui, ubitului nostru Suveran și scumpul neastre Dinastii.

Din inimă vă zicem: La mulți ani cu bine și tot înaltele.

Omagiul sindicatului ziaristilor.

Președintele sindicatului d-l Procopiu a reștit următoarea cuvântare:

Doamnă,

Din inimă a milioane de oameni se ridică azi rugă călduroasă către cer pentru iubita Regină, mama răniților care împlinște al șaptezecilea an al vieții sale.

Toată țara românească dela mic la mare, în câmbiul săracului ca și în palatul bogatului, toți filii, toți locuitorii acestui țăr, asupra căreia radiază bunătatea și genul Reginei Elisabeta, doresc sănătate bună și viață lungă Augustei saptuagenară.

Sindicatul ziaristilor din București, care are mândria de a fi pus sub președinția de onoare a Reginei reștine o îndoită emoțiune. Ci cetățeni români și ca membrii al Sindicatului, ei se simt adânc mișcați de tot ce poate bucura pe grațioasa și buna Regină pe geniala Carmen-Sylva, care demnă tovarășă a Regelui vitează ce a îndrumat înfăptuirea aspirațiilor naționale, a știut cu acei geniu al inimii care nu e mai pre jos de geniu ce lumea admiră în lucrările sale literare, să înzestrea țara cu instituții de binefacere ce proclamă o grije sinceră și adâncă de solidaritate națională.

Ca președinte al Sindicatului ziaristilor, Doamnă, viu cu cel mai adânc respect a prezenta călduroasele felicitări ale colegilor mei Augustei noastre prezidente de onoare și a-l deri încă mulți ani voloi pentru binele țării și al omeniei care admiră geniuul lui Carmen-Sylva.

In chestiunea orfelinatelor.

O scrisoare deschisă adresată d-nei Maria B. Baiulescu.

Dela doamna Lucreția de Costa-Nicoară din Deva am primit, cu întârzierea aproape inevitabilă în timpurile acestea grele, următoarea scrisoare deschisă adresată d-nei Maria B. Baiulescu, prezidenta „Uniunii femeilor române”:

In credința, că scrisoarea d-nei de Costa-Nicoară va contribui la calmarea și înlăturarea nedumeririlor manifestate în jurul inițiativelor luate din mai multe părți în această mare chestiune a noastră și apreciind indicația privitoare la statorirea unei ordine de întâietate la înființarea singuraticelor orfelinate; lăsam să urmeze scrisoarea în întregime:

Deva 10 Febr. 1916.

Scumpă Doamnă și soră,

Să abordez fără înconjur și introducere o chestie despre care zilnic să fac acum amintire în ziarile noastre.

Este chestia orfelinatului din Sibiu.

Din suflet mă bucur de aceasta mare și salutară instituțiune a viitorului apropiat, pe care marele Metropolitan Ioan Mețianu a inițiat-o tocmai înainte de plecarea Sa pe calea veciniei. Prin faptul acesta a lăsat o chestie mai mult, dintre cele multe, de pînătească dragoste ce a avut față de neamul său.

Zace o mângâitoare linște pentru inima sbuciumată a muribundului în conștiința că, după moarte, orfanii săi, nu vor sta părăsiți în răscrucile drumurilor, ci vor fi adăpostiți, bine creșuți și redăți ca oameni integri, spre folosul societății și al neamului, din care fac parte.

De aceea, scumpă Doamnă și soră, m-am grăbit și eu astăzi a trimite obolul meu pentru acest măreț așezământ de caritate.

Când îți scriu aceste, mă gândesc totodată și la călăit orfelina, contemplant de „Uniunea femeilor Române” a cărei idee, în toată măreția ei, fusese plămădită în sânul Uniunii cu mult încă, înainte de izbucnirea războiului.

Aici, femeia Română apare ca o profeteasă a vechii Rome, investită cu puterea de a vedea în talpa viitorului.

Dar, Româncea a presimțit pericoul apropiat, făcând de orfanii, ce a avut să vină peste neamul ei.

De aceea, trimt acum obolul meu și pentru orfelinatul Uniunii fem. Rom. arătându-mi prin aceasta îndreptățita nădejde, că și orfelinatul Uniunii are să se înfăptuească odată.

De-o cam dată să ne grăbim însă a da cu toții și cu toatele ajutorul nostru, ca marele orfelinat din Sibiu să la trup. Totdeauna să săvârșim ceea ce este de urgență și mai vârtos ceea

ce este mai posibil în astfel de împrejurări, cari nu sufer nici șovăire, nici amânare, căci din toate acestea s'ar putea naște foarte mari daune în detrimentul nostru al tuturor; și teamă mi este, că până ne-am sili să facem de odată atâtea Orfelinate, până atunci vremea trece și orfanii rămân pe ulți.

Pe D-ta scumpă soră, carea ai desfășurat steagul pe care este scris „Orfelinat” nimeni nu te poate acușa cu orgoliu deplasat, nici cu ambițiune desartă. Dacă ai ambițiune, aceea este legitimă, și întru căpătarea idealului D-tale, și-al nostru al femeilor Române, îndreptățită.

Deoi, nu ne vom alarma, nu vom face separații abominabile, nici vom porni încăpăținate pe o cale, unde, ca să ajungem, la țintă, avem trebuința de conlucrarea tuturor oamenilor de bine.

Și sunt sigură, că această vreme va veni. Orfelinatul mare din Sibiu, odată întemeiat, să va putea procede cu ajutorul tuturor, la întemeierea marelui orfelinat al Uniunii fem. Rom.

Și pîn' atunci Românele se vor strănge într-ua mînunchi, dând succesul lor înfăptuirii marelui orfelinat din Sibiu; nu vor aluneca pe panta controverșelor, vor atenua, vor mulcomi focul spiritelor înolnice cu blîndeta și tactul lor înăscut, ca să se mică și aici: cherchez la femme, însă nu în malțiosul înțeles al acestei sclătoiri franceze, ci într-o nobilă concepție de care să fim și noi mândre.

Ori ce altă procedere în aceste însemnate vremuri de prefacere, ne-ar afla divisați, slăbiți în ființa noastră etnică, atunci când avem mai mare nevoie de o concentrare a tuturor forțelor noastre morale și materiale.

Vedem, că astăzi inimile neamului întreg, sunt contopite într-o singură și mare dragoste, consacrată prin sârbătoreala sângelui, — precum îl zice poezul Cotruș războiului, — deci cui îl cade în minte confesionalismul, ca să se sulevate această divergență inoportună pentru care sunt sigură că s'ar întoarce în mormântul lor cei doi arhieri de curând decedați cari au fost mitropolitul Ioan Mețianu și episcopul Vasile Hoesu, ambit mari prii sufletui cât și prin Romanitatea lor, pe cari Dumnezeu i-a chemat la sine aproape simultan ca să-și facă împreună drumul spre raiu.

Începe, cu dorul de a vedea realizată cât de curând marea și arzătoare cerință a prezentului și de jale și neajunuri, orfelinatul din Sibiu. Cred și aștept în urmă, și întru căpătarea idealului Uniunii Fem. Rom.!

Ou dragoste de soră
Lucreția de Costa-N coard.

Atitudinea României.

Presă bulgară și franceză despre România.

Din Sofia se anunță:

Cu privire la cucerirea cetății Erzerum de către ruși, semi-oficiosul „Utro” primește de la corespondentul său din București următoarele:

„Partidele ruso-fle exploatează pînă în ultima limită succesele parțiale ale rușilor la Erzerum și se silesc să influențeze asupra opiniei publice, cu scopul de a mășora importanța înalțării trupelor austro-ungare în Albania și în general situația favorabilă a statelor în alianță cu Puterile Centrale.

Dar în cercurile guvernamentale care sunt bine informate asupra desfășurării evenimentelor, nu se dă acestor agitațiuni ruso-fle nici o importanță.

In aceste cercuri, succesele rușilor la Erzerum sunt considerate ca neînsemnate, în comparație cu victoriile Puterilor Centrale, cu atât mai mult cu cât informațiunile din Constantinopol sunună că e armată turcească, formată acum în urmă, și comandată în persoană de generalul Enver pașă, este în drum spre a se opune înalțării rușilor.

Mai departe, ziarul spune că față de împrejurările actuale, guvernul român este ferm decise să menție neutralitatea cel puțin pînă la terminarea marilor operațiuni de război și nu va lua nici un angajament de ordin politic față de nici una din grupele beligerante.

Din Geneva se anunță:

„Journal de Débats” află din sursă absolut sigură, că între România și Grecia au loc tratative pentru stabilirea unui acord între ambele țări. Se afirmă, scrie ziarul

francez, că în cazul când una din cele două țări ar avea să ia o decizie definitivă, ea va fi luată de comun acord.

Din România.

Din camerele române. — Demisia d-lui Stere. — Espulzarea consulului român din Monastir desmînțită — O altă desmînțire.

În ședința de Mercuri a Senatului deputatul Dr. N. Bărdescu a încrebat pe ministrul Duca, dacă are cunoștință că în ziarul „Fulgerul” a apărut un articol, în care Universitatea este tratată de lupanar, iar profesorii sunt insultați cu cuvinte din cele mai grele.

Ministrul Duca a răspuns că n-are cunoștință, dar va examina această chestiune. În același timp și-a exprimat însă regretul, că interpellantul a găsit tocmai acum momentul să vorbească când în stărgit s'a încheiat cu bine conflictul între Universitate și studenți.

În ședința de Mercuri a camerei dep. Cuza a cerut ministrului Duca să intervină, ca în urma încetării grevelor studențești să fie terțați de pedeapsă absolut toți studenții pedepsăți.

Din Iași se anunță:

Senatul universitar s'a întrunit Mercuri seara. D. Stere a cerut Senatului universitar să revie asupra tuturor pedepselor date studenților atât cu privire la societățile studențești, cât și la cele cari au fost date studenților. Senatul, în conformitate de atîmterii cu hotărârile marelui colegiu, a revenit asupra tuturor pedepselor.

Înainte de a se termina încă ședința, d. Stere a redactat și expediat o telegramă ministrului de instrucție, în care comunică ministrului, că Senatul universitar a revenit asupra tuturor pedepselor, că cursurile au fost reluate în liniște și că d-nea după cum a comunicat verbal ministrului, nu crede vinovați pe studenții, cari au fost victimele unor instigații. „Aceste instigații, spune mai departe d. Stere, se vor repeta, cât timp voi fi eu rector, și de aceea îmi dau irevocabil demisiunea din demnitatea de rector al Universității din Iași.

Citim în „Viitorul”:

„Epoca” a publicat știrea că consulul nostru din Monastir ar fi fost expulzat cu forța de bulgari, după ocuparea orașului de către autoritățile bulgarești. Știrea aceasta este absolut inexactă. Lucrurile s'au petrecut în modul următor:

Guvernul bulgar a comunicat legațiunii noastre din Sofia că orașul Monastir fiind în zona de operațiuni autoritățile militare de operațiune nu pot garanta nici siguranța persoanelor și nici cea a clădirilor. În consecință ele nu pot lua răspunderea nepăcătorilor sau accidentelor ce s'ar putea întâmpla civililor și în special reprezentanților țării aliate sau neutre. Cazul acesta fiind adus la cunoștința guvernului român, ministrul afacerilor străine a acordat consulului nostru din Monastir un concediu nelimitat. Actualmente consulul român din acel oraș se află în București.

Acesta este adevărul asupra pieșării consulului nostru din Monastir.

„Steagul” în numărul său mai recent scrie următoarele:

Gazeta Bursel din Petrograd, în numărul său din 12 Februarie, scrie, că d. Zimmermann, secretar de stat al afacerilor străine al Germaniei, ar fi declarat d-lui Grigore Cantacuzino că Germania va înceta în curând pacea fără nici o compensație teritorială.

Luând informații pe lângă d. Grigore Cantacuzino, d-sa a dat cea mai formală desmînțire acestei afirmațiuni a ziarului rus. Senatorul de Fălciu, ne-a declarat că nici d-sa, nici d. Zimmermann n'au pronunțat niciodată aceste cuvinte.

Suedia refuză tranzitul munițiilor pentru Rusia.

Intervenția Quadruplei pe lângă guvernul suedez.

Intre guvernul suedez și Puterile Quadruplei au loc tratative pentru a se admite transportul prin Suedia a munițiilor trimise din Anglia și America și destinate pentru Rusia. În acest scop, ministrul Angliei, Franței, Rusiei și Italiei, au cerut împreună primului ministru suedez permisiunea tranzitului munițiilor.

Intreaga presă suedeză este contra admiterii acestui tranzit, spunând, că prin aprovizionarea Rusiei cu munițiuni se va contribui la întărirea celui mai mare dușman al Suediei.

Suedia — spun ziarele — este ne-utră și nu-și poate călca această neu-

tralitate, orice presiuni s'ar face asupra ei.

Admițând tranzitul, Suedia s'ar alătura pe față Quadruplei.

După cum aliații au pus stăpânire pe mări, făcându-se stăpâni pe avutul neutrilor, dacă li s'ar admite azi tranzitul pentru Rusia, ei se vor face stăpâni și în interiorul Suediei și vor căuta să-i dicteze.

În urma demersului făcut de reprezentanții Quadruplei, primul ministru a convocat un consiliu de miniștri, la care au asistat și președinții celor două Camere Unanimitatea miniștrilor a fost pentru respectarea și mai de parte a celei mai stricte neutralități.

Hotărîndu-se definitiv neutralitatea, consiliul de miniștri a refuzat permisiunea tranzitului pentru Rusia.

SITUAȚIA

pe câmpul de război

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 2 Martie. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Nicăiri nu s-au petrecut evenimente mai importante.

Generalul de divizie Hoyer locțiitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 2 Martie. — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: situația esențială nu a suferit schimbări. În regiunea dela Iser dușmanul a fost deosebit de activ cu artileria sa.

Pe țărnul ostic al râului Maas Francezii și-au jertfit din nou și în zadar oamnenii lor, la fortul Douaumont, într-o încercare fără succes de contra-atac.

La ost și sud-ost.

În partea nordică a frontului luptele de artilerie au ajuns în parte la o violență mai mare. Întreprinderi mai mici ale avânt-posturilor noastre contra detașamentelor dușmane de siguranță au avut succes.

La nord-vest dela Mittau un avion rusesc a fost învins în luptă aeriană și a căzut împreună cu pasagerii lui în mâinile noastre. Aviatorii noștri au atacat cu succes stabilimentele gării dela Molodocno.

Câmpul de operații din Balcani:

Nimic nou.

Pentru sârmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor”.

Transport din n-rul trecut 13870 c. 21 f.

D-l Dum. Lupan, profesor, Brașov. 20 >
Cassa de păstrare soc. pe acții în Șinea nouă. 20 >

La oală 13910 c. 21 f.

ȘTIRI.

— 3 Martie n. 1916.

La moartea reginei Elisabeta.

Cu privire la moartea reginei văd. Elisabeta se comunică din București următoarele:

Regina văduvă Elisabeta și-a contractat de câteva zile o răceală, care s'a desvoltat într-o pneumonie acută. Alaltăeri medicii constatașeră o ameliorare, care însă a fost de scurtă durată, regina căzând într-o stare de leșin. Pulsul a început să slăbească și să prezinte intermitențe, iar respirația să devină tot mai a-nevoioasă. Desnodământul fatal a urmat eri în orele dimineții.

În jurul patului maribundei se aflau, pe lângă membrii familiei regale, mitropolitul și membrii guvernului.

Înmormântarea va avea loc Duminecă în catedrala Curții de Argeș, locul de vecinică odihnă al regelui Carol.

De îndată ce a fost informat că M. S. Regina Elisabeta se află bolnavă,

Împăratul Germaniei i-a adresat o alee toasă telegramă, făcându-i cele mai calde urări pentru repede înăscătoare. Carmen Sylva a avut încă puterea — era chiar la începutul boalei — de a dicta în persoană răspunsul la grațioasele urări imperiale.

Fondul orfelinatului. Până eri, Marti, scrie „Tel Rom” — su intrat la cassa nrh de cezană pentru fondul orfelinatului gr. or. român din Sibiu 41 450 coroane în bani gata și 1600 coroane în hârtii de valoare. La oală 43 050 coroane. În numărul viitor vom conțina de publicarea a numelor mariniștilor donatori. Suntem informați, că prețutindenea colecta deschisă de rezultate frumoase. Astfel la frunțașă comună Săliște colecta a fost încheiat cu suma de 30 000 coroane.

Românce distinse. Din Alba-Iulia ni se scrie: Pentru serviciile excelente prestate la îngrijirea răniților aflători în spitalele din Alba-Iulia au fost distinse cu medalia de argint cu decorația de război următoarele dame române: D-na Silvia Stoica, soție de inginer, d-ra văd. Livinia Dr. Teodorescu și fiica protopopului Teculescu, d-șoara Septimia Teculescu.

Necrolog. Cu inima îndurată aducem la cunoștință rudeniilor, prietenilor și cunoșcitorilor încetarea din viață a bunului și neuitatului nostru tată, bunio și sooru Baltasar Muntean advocat, întâmplată după scurte dar grele suferințe luni, la 28 curent nou, la ceasul 10 din noapte în etate de 73 ani. Rămășițele pămătuști i-se vor așeza spre vecinică odihnă la 1 Martie n. la 2 ore d. a. în cripta familiară din cimitirul bisericii ort. rom. din localitate. Doamnă lui Oravița-mout., 20. Februar n. 1916. Eugen Muntean, șef inginer la marină de război, văd. Adelinea măr. Boksă, Alexa, Iona Irma și fiice. Georgina născ. Popovici și Felicia născ. Albini nurori, Iris, Aohil, Sever și Gitta Boksă; Eugen, Alexandru Muntean și Genică Muntean nepoți și nepoate.

Ostașii în viață pentru văduvele și orfanii celor căzuți. Bibliotecarul Reununii meseriașilor sibiieni, d-l George Lazar, cul. tip. acum pe câmpul de luptă, a binevoit a transpune la fondul Andraș baron de Șeguna pentru ajutorarea cu preferință a văduvelor și a orfanilor eroilor noștri căzuți pe câmpul de onoare, suma de 30 cor., dăruită precum urmează: Jacob Crișan, bucatarul companiei a 11-a din reg. 310 de honvez, 10 cor.; Ștefan Duca, notarul Reun. acum în B. în, George Lazar (Orăștia) și comandantul companiei a 11-a, câte 3 cor.; Șimon Talmadu (Valasud), Ilie Țepeș (Gyergyóék s), Pătruț Lazar (Fejerd), Ion. a Pașop (Tót Bkaria), câte 2 cor.; Teodor Ursan (Irbou), Petru Metler (Gyula) și Petru Pop (Varviz) câte 1 cor. Pentru primosimplicitorand binecuvântate: cerească asupra acestor binefăcătoare, aduce căldură multumite: Victor Tordășia nu, prezidentul Reununii sedaliilor români din Sibiu.

Limba ucraniană interzisă în Rusia. Din Poltava se anunță. Predarea limbii ucraniană, care a fost permisă în școlile din guberniile locuite de ucranieni, a fost din nou interzisă de guvernatorul din Poltava. Protestările semestruurilor au rămas zadarnice.

Atentat contra lui Bjoern Ejerne. Ziarul „Lokalsamfundet” din Copenhaga că din Cristiania vine știrea că Bjoern Ejerne și-a sosit acolo bolnav din Stockholm și s'a supus îndată tratamentului unui doctor. După o voraune s'ar fi comis un atentat împotriva lui, într-un oraș suedez, în timpul turneului său de conferențe. Tocmai ieșia dela conferența sa și dădu să se urce în automobil, când un Rus, care se infurase din pricina conferinții sale germanofile, să repezit la el și l-a rănit cu un cuțit la frunte și la nas.

Inchiderea localurilor de noapte. Guvernul a dispus închiderea tuturor localurilor de petreceri nocturne la orele 1 după miezul nopții. Începând cu 15 Martie n.

Scufundarea unui nou crucișător francez. După știri din Geneva un submarin a scufundat Marti după amiază crucișătorul francez „Progress” echipajul a fost salvat.

Aviz. Ni se comunică, că orașul a luat în regie proprie îngrijirea de curățitul closetelor de pe teritoriul orășnesc. Comandele pentru lucrările de curățit se fac — începând dela 1 Martie 1916 încoace — la casa orașenească în oarele regulate de oficiu.

Președinte:

Ip. A. Muresianu: Branice & Comp.

Redactor responsabil: Ioan Lucaș